

STORTINGET

Innst. 154 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:98 S (2025–2026)

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Mathilde Tybring-Gjedde, Monica Molvær og Ola Svenneby om å åpne for tilbud om International Baccalaureate (IB) i den offentlige grunnskolen

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nødvendige endringer i opplæringslova, slik at International Baccalaureate (IB) kan tilbys i offentlige grunnskoler.
2. Stortinget ber regjeringen sikre at IB-linjene ved Manglerud skole og Blindern videregående skole videreføres også etter 1. august 2026.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun har uttalt seg om forslaget i brev av 10. februar 2026. Uttalelsen følger som vedlegg til innstillingen.

Komiteen har invitert til å gi skriftlige høringsinnspill i saken. De skriftlige innspillene og sakens øvrige dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Julia Eikeland, Vebjørn Gorseth og Sander Delp Horn, fra Fremskrittspartiet, Line Marlene Haugen, Lill Harriet Sandaune, Joakim Myklebost Tangen og Simen Velle, fra Høyre, Monica Molvær og lederen Mathilde Tybring-Gjedde, fra Sosialistisk Venstreparti, Sunniva Holmås Eidsvoll, fra Senterpartiet, Erling Sande, fra Rødt, Hege Bae Nyholt, fra Kristelig Folkeparti, Joel Ystebø, og fra Venstre, Guri Melby, viser til representantforslaget.

Komiteen merker seg at et flertall i utdannings- og forskningskomiteen i Innst. 442 L (2022–2023), jf. Prop. 57 L (2022–2023), foreslo at regjeringen skulle vurdere å åpne for muligheten til å tilby International Baccalaureate (IB) både i grunnskolen og i videregående opplæring.

Komiteen merker seg videre at IB-tilbudene ved Manglerud skole og Blindern videregående skole er etterspurt.

Endring av opplæringslova

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt mener at en av de største styrkene ved den offentlige grunnskoleopplæringen i dag er at den gir felles referanser og kunnskap, som man risikerer å miste ved å tilby International Baccalaureate (IB) i offentlige grunnskoler.

Disse medlemmer viser til statsrådens uttalelse om at den offentlige grunnskoleopplæringen etter opp-

læringsloven skal følge norske læreplaner og fag- og timefordeling. Disse medlemmer mener det er prinsipielt problematisk med et skoletilbud som ikke følger norske læreplaner og fag- og timefordeling, og at et slikt tilbud vil utfordre det som er felles innhold i den norske skolen. Disse medlemmer viser videre til at norske myndigheter ikke kan påvirke innholdet i IB-opplæringen.

Disse medlemmer viser til både statsrådets uttalelse og skriftlig høringsinnspill fra Skolelederforbundet, om at IB-opplæring vil kunne medføre merkostnader og legge press på kommuneøkonomi og lærerressurser. Disse medlemmer ser det som problematisk at IB-opplæringen kan kreve ressurser som går ut over den ordinære opplæringen, og frykter at representantforslaget kan bidra til et større skille mellom ressurssterke og ressursvake kommuner.

Disse medlemmer støtter derfor ikke forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre vil påpeke at Norge er et høykostnadsland med en stor andel høykompetansebedrifter som konkurrerer om høyt kvalifisert arbeidskraft innen teknologi, forskning, helse og andre kunnskapsintensive sektorer.

Disse medlemmer vil vise til rapporten «De internasjonale skolenes samfunnsmessige betydning», bestilt av Abelia (Agenda Kaupang, 2022). Den dokumenterer at internasjonale skoler har betydning for virksomheters rekruttering av internasjonal ekspertkompetanse, og at språkbarrierer og behov for kontinuitet gjør at mange familier ikke opplever ordinær offentlig skole som et realistisk alternativ ved midlertidige opphold.

Disse medlemmer vil videre understreke betydningen av kontinuitet og forutsigbarhet på utdanningsområdet. Bedrifter som vurderer lokalisering, og arbeidstakere som vurderer å ta jobb i Norge, vil ofte ha tilgang på internasjonal opplæring (IB) som betingelse for å velge hvor de slår seg ned. Da er det viktig at det ikke oppstår usikkerhet om tilbudene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet vil vise til betydningen av kommunalt selvstyre. Kommuner der både offentlige og private arbeidsgivere har behov for internasjonal kompetanse, bør ha anledning til å tilrettelegge et skoletilbud som gjør det attraktivt å flytte til kommunen.

Disse medlemmer vil videre vise til at å åpne for kommunale IB-skoler vil gi flere elever muligheter til å velge denne skoleformen, uavhengig av foreldrenes økonomi. Å tillate kommunale IB-linjer vil både styrke vanlige folks valgfrihet og gi økt mangfold og kvalitet i den norske fellesskolen.

Disse medlemmer vil påpeke at en lovhjemmel for kommunale IB-linjer vil gi forutsigbarhet og trygghet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at skiftende byråd i Oslo har anmodet om nødvendige lovendringer for å gjøre tilbudet permanent. Daværende byråd for oppvekst og kunnskap, Sunniva Holmås Eidsvoll (Sosialistisk Venstreparti), skrev i 2021 følgende på vegne av byrådet bestående av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne, i kommunens høringsuttalelse til forslag til ny opplæringslov og endringer i friskolelova:

«Oslo kommune ønsker imidlertid at det gis lovhjemmel til at kommunene kan drive skoler godkjent av International Baccalaureate. Vi viser til at Oslo kommune over flere år har tilbudt opplæring i form av IB-tilbud som forsøk. Vi ønsker lovhjemmel for å drive dette som et permanent tilbud.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at International Baccalaureate (IB) er et globalt anerkjent utdanningsprogram som bidrar til økt internasjonalisering av norsk skole og gir elevene verdifull innsikt og kompetanse. IB legger også til rette for utvikling av viktige ferdigheter for kritisk tenkning, selvstendig arbeid og akademisk fordypning.

Flertallet viser til at IB i dag kan tilbys i private grunnskoler og i offentlig videregående opplæring, men ikke i kommunale grunnskoler. Flertallet mener kommuner som ønsker det, bør gis adgang til å opprette IB-tilbud i grunnskolen. Et slikt tilbud bidrar til å sikre både valgfrihet, inkludering og et mer rettferdig utdanningssystem.

Et annet flertall, komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener at å åpne for kommunale IB-skoler ikke vil innebære en svekkelse av fellesskolen, men gi kommunene nødvendig handlingsrom til å møte reelle, lokale behov innenfor rammen av offentlig styring og gratisprinsippet.

Dette flertallet vil understreke at forslaget gir kommunene en mulighet, men ikke plikt, til å gi et tilbud om IB i grunnskolen. Det er kommunen selv som velger å opprette og finansiere et IB-tilbud i sine budsjetter. Dette flertallet har tillit til at kommunene gjør helhetlige og ansvarlige vurderinger av både kostnader og gevinster, herunder de næringspolitiske fordelene ved å tiltrekke og beholde internasjonal kompetanse, når de tar stilling til opprettelse og finansiering av IB-tilbud.

Dette flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nødvendige endringer i opplæringslova, slik at International Baccalaureate (IB) kan tilbys i offentlige grunnskoler.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, ber regjeringen fremme forslag til nødvendige lovendringer innen fremleggelsen av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2027.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Senterpartiet og Venstre viser til at Stortinget i samband med behandlinga av ny opplæringslov i 2023 bad regjeringa vurdere å opne for at kommunane sjølve får høve til å tilby IB både i grunnskolen og i vidaregåande opplæring. Regjeringa har no konkludert med ikkje å fremje forslag om slike endringar og har vedteke at forsøksordningane ved Manglerud og Blindern skal avviklast frå hausten 2026.

Desse medlemene meiner kommunane sjølve bør kunne vurdere om dei ønskjer å tilby IB. Kommunane er best eigna til å vurdere lokale behov, prioriteringar og eventuelle kostnader. Desse medlemene meiner derfor at det er rett å leggje til rette for auka kommunalt handlingsrom også på dette området. Desse medlemene merkar seg at svært mange høyringsinstansar er positive til representantforslaget.

Videreføring av IB-linjer

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet og Venstre, vil vise til at Manglerud International Classes (MIC) har vært drevet siden 2016. Det har vært mange søkere til programmet, med ventelister til alle klassene på Primary Years Programme. Flertallet vil påpeke at både søkertallene og evalueringer viser behovet for skolen og dens høye kvalitet.

Østlandsforsknings evaluering av skolen fra 2022 viste tydelig at det er behov for et engelskspråklig tilbud i grunnskolen i Oslo, jf. «Evaluering av forsøket med grunnskoletilbud etter IB-læreplaner i Oslo kommune», rapport nr. 2022/21. Rapporten fremhevet følgende:

- Oslo har et særskilt behov for utenlandsk arbeidskraft.
- Engelskspråklig grunnskoletilbud er en viktig faktor for å tiltrekke internasjonal kompetanse.
- 48 pst. av foreldrene som er arbeidsmigranter, oppgir at engelskspråklig skoletilbud var en forutsetning for å takke ja til jobb.
- 69 pst. av foresatte ved MIC er svært fornøyde eller tett mot svært fornøyde med tilbudet.

Flertallet vil vise til at skolen har hatt tverrpolitisk støtte fra skiftende byråd. I tiltredelseserklæringen til dagens borgerlige byråd står det tydelig at det skal legges til rette for at Oslo skal ha et godt internasjonalt skoletilbud. Også i skolebehovsplanen slås det fast at: «Det byomfattende IC-tilbudet ved Manglerud skole skal ivaretas på en god måte.»

Flertallet vil påpeke at som hovedstad har Oslo et større behov for internasjonal tilrettelegging enn de fleste andre kommuner. Både offentlig forvaltning og privat sektor i regionen er avhengig av internasjonal arbeidskraft. MIC er derfor ikke bare et skoletilbud for en avgrenset gruppe barn, men en del av infrastrukturen som gjør Oslo og Norge konkurransedyktig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre vil videre påpeke at Oslo-regionen faktisk har et svært begrenset internasjonalt skoletilbud sammenlignet med andre hovedsteder, også i Norges naboland. Oslo-området har fire engelskspråklige barneskoler, mens Stockholm og København begge har tolv (Kilde: International Schools Database.) Disse medlemmer mener derfor det er svært viktig at disse linjene opprettholdes.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, merker seg at statsråden har bedt Utdanningsdirektoratet om å legge til rette for en overgangsordning for de eldste elevene. Flertallet mener imidlertid at tilbudene må videreføres i sin helhet også etter 1. august 2026, inntil nødvendige lovendringer er gjennomført for at tilbudet kan gjøres permanent.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at IB-linjene ved Manglerud skole og Blindern vidaregåande skole videreføres også etter 1. august 2026, inntil nødvendige lovendringer er gjennomført for at tilbudet skal kunne gjøres permanent.»

Medlemen i komiteen frå Senterpartiet merkar seg dei negative reaksjonane som er komme i etterkant av vedtaket om å avvikle forsøksordningane ved Manglerud skole og Blindern skole frå hausten 2026. Denne medlemen merkar seg det store engasjementet for og den lokale viljen til å vidareføre desse tilboda og viser i samband med det også til høyringsinnspillet frå Oslo kommune. På bakgrunn av dette vil denne medlemen støtte begge forslaga som blir fremja i dette representantforslaget.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

K o m i t e e n har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nødvendige endringer i opplæringslova, slik at International Baccalaureate (IB) kan tilbys i offentlige grunnskoler.

II

Stortinget ber regjeringen sikre at IB-linjene ved Manglerud skole og Blindern videregående skole videreføres også etter 1. august 2026, inntil nødvendige lovendringer er gjennomført for at tilbudet skal kunne gjøres permanent.

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 26. februar 2026

Mathilde Tybring-Gjedde

leder

Lill Harriet Sandaune

ordfører

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref
2026/1806

Vår ref
26/668-

Dato
10. februar 2026

**Representantforslag 98 S (2025-2026) om å åpne for tilbud om
International Baccalaureate (IB) i den offentlige grunnskolen**

Jeg viser til brev fra utdannings- og forskningskomiteen datert 3. februar 2026 der det bes om min uttalelse til representantforslag 98 S (2025–2026) fra stortingsrepresentantene Mathilde Tybring-Gjedde, Monica Molvær og Ola Svenneby om justering av reglene i opplæringsloven for å tillate IB-opplæring i offentlig grunnskole, og å sikre at IB-tilbudene i forsøket i Oslo kommune videreføres også etter 1. august 2026.

I vedtak nr. 735 av 5. juni 2023, ba Stortinget om at regjeringen blant annet skulle vurdere å åpne for muligheten til å tilby International Baccalaureate (IB) den offentlige grunnskolen. Departementet har gjort en grundig vurdering av dette spørsmålet, og kommet frem til at det ikke er hensiktsmessig å foreslå en slik regelendring. Vurderingen framkommer av departementets redegjørelse i punkt 3.3 i Prop. 1 S (2025-2026) for budsjettåret 2026 under Kunnskapsdepartementet.

Etter opplæringsloven skal den offentlige grunnskoleopplæringen følge norske læreplaner og fag- og timefordeling, og etter gjeldende rett kan ikke offentlige grunnskoler tilby undervisning etter andre lærerplaner som IB. Opplæringsspråket skal være norsk, samisk eller norsk tegnspråk. IB-opplæring innebærer at opplæringen følger de internasjonale IB-programmene med blant annet egne læreplaner i fag, egen fag- og timefordeling og engelsk som opplæringsspråk.

Jeg mener at kun skoletilbud som følger norske læreplaner og fag- og timefordeling, og som norske myndigheter kan påvirke innholdet i, bør inngå i det offentlige grunnskoletilbudet.

Norske myndigheter har i utgangspunktet ingen innvirkning på fag og innhold i IB-programmet. En inkludering av andre skoletilbud vil utfordre hva som skal være felles av innholdet i den offentlige grunnskolen, og dermed kunne utvanne de felles referanserammene og forståelsen av norsk kultur og historie som fellesskolen skal bygge.

I tillegg vil et offentlig IB-tilbud kunne legge press på kommuneøkonomi og lærerressurser. Kommunene må regne med en merkostnad for IB-opplæring sammenlignet med alminnelig grunnskoleopplæring, med kostnader som inkluderer blant annet årskontingent til IBO (International Baccalaureate Organization) og kursing av lærere. I tillegg gjennomfører IBO en «5 year evaluation», som innebærer tilsyn og kontroll av en rekke krav og som er ressurskrevende for IB-skolene. Det kan være negativt om kommunen prioriterer et kostbart tilbud til noen få, på bekostning av det ordinære opplæringstilbudet.

Jeg mener også at det reelle behovet for IB-tilbud i den offentlige grunnskolen er begrenset. Departementet får tidvis innspill om at kommuner bør kunne tilby IB, blant annet som virkemiddel for å tiltrekke seg relevant og høyt utdannet arbeidskraft fra utlandet. Dette behovet mener jeg er ivaretatt av muligheten til å få godkjent private skoler etter privatskoleloven og opplæringsloven § 22-1. Ved innføringen av godkjenningsgrunnlaget «internasjonalt» i privatskoleloven, ble det vist til nettopp behovene for kompetanse i arbeids- og næringslivet, jf. Ot.prp. nr. 37 (2006–2007) punkt 8.2.6.1. Familiene som ønsker en IB-opplæring for sine barn vil kunne få behovene sine dekket av private IB-tilbud, slik som er vanlig i andre land.

I evalueringen av Oslo kommunes forsøk med IB-opplæring i grunnskolen pekes det på flere positive sider ved forsøket. Det pekes likevel også på utfordringer, blant annet med å nå ut til en bred samfunnsgruppe, og utfordringer med å få til sosialisering mellom IB-elevene og øvrige elever i kommunen ved at IB oppleves som «en skole i skolen». Erfaringer fra forsøket i Oslo har nettopp bidratt til det kunnskapsgrunnlaget som har ligget til grunn for mine vurderinger i oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak. Jeg vil ellers påpeke at dette forsøket, som alle andre forsøk, har vært tidsbegrenset, og at det ikke kan forventes at Oslo kommune kan tilby dette opplæringstilbudet etter forsøkets utløp. Jeg legger til grunn at kommunen har kommunisert dette tydelig til de som har vært med i forsøket. Jeg vil likevel påpeke at jeg har bedt Utdanningsdirektoratet legge til rette for en overgangsordning for de eldste elevene i forsøket, og jeg vet at Utdanningsdirektoratet har dialog med Oslo kommune for å komme frem til en hensiktsmessig overgangsordning.

Dersom den offentlige grunnskoleopplæringen skal kunne inkludere læreplaner og en fagsammensetning vi ikke har noen innvirkning på, mener jeg vi er på vei mot et vesentlig skifte, hvor vi mister de felles referansene og de felles rammene som nettopp gjør den offentlige grunnskolen til en inkluderende fellesskole. Dette er ikke ønskelig.

Jeg mener samtidig det kan være interessant å utforske om det er behov for et grunnskoletilbud med mer bruk av engelsk som opplæringsspråk enn hva som er mulig innenfor dagens regler. Men da innenfor rammene av den norske fellesskolen, med norske

læreplaner og den norske fag- og timefordelingen. Oslo kommune gjennomfører et forsøk med tospråklig fagopplæring, med engelsk som hovedspråk. Opplæringen i forsøket er basert på det norske læreplanverket, og gjennomføres på ungdomstrinnet på Bjørnholt skole. Dette forsøket er videreført for skoleårene 2026–2027 og 2027–2028, og jeg vil komme tilbake til om det skal foreslås endringer i opplæringslovens regler om opplæringspråk.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådens signatur

